

Ισχύουν όμως και οι ακόλουθες ιδιότητες, από τις οποίες οι δύο πρώτες είναι ανáλογες των ιδιοτήτων της τετραγωνικής ρίζας:

Αν $\alpha, \beta \geq 0$ τότε

Ιδιότητα	Παράδειγμα
1) $\sqrt[\nu]{\alpha} \cdot \sqrt[\nu]{\beta} = \sqrt[\nu]{\alpha \cdot \beta}$	$\sqrt[3]{2} \cdot \sqrt[3]{32} = \sqrt[3]{64} = 4$
2) $\frac{\sqrt[\nu]{\alpha}}{\sqrt[\nu]{\beta}} = \sqrt[\nu]{\frac{\alpha}{\beta}}, \text{ με } \beta \neq 0$	$\frac{\sqrt[4]{162}}{\sqrt[4]{2}} = \sqrt[4]{\frac{162}{2}} = \sqrt[4]{81} = 3$
3) $\sqrt[\mu]{\sqrt[\nu]{\alpha}} = \sqrt[\mu \cdot \nu]{\alpha}$	$\sqrt[5]{\sqrt[2]{23}} = \sqrt[10]{23}$
4) $\sqrt[\nu \cdot \rho]{\alpha^{\mu \cdot \rho}} = \sqrt[\nu]{\alpha^{\mu}}$	$\sqrt[20]{16^5} = \sqrt[4]{16} = 2$

Απόδειξη

1) Έχουμε:

$$\sqrt[\nu]{\alpha} \cdot \sqrt[\nu]{\beta} = \sqrt[\nu]{\alpha \cdot \beta} \Leftrightarrow (\sqrt[\nu]{\alpha} \cdot \sqrt[\nu]{\beta})^\nu = (\sqrt[\nu]{\alpha \cdot \beta})^\nu \Leftrightarrow \sqrt[\nu]{\alpha}^\nu \cdot \sqrt[\nu]{\beta}^\nu = \alpha \cdot \beta \Leftrightarrow \alpha \cdot \beta = \alpha \cdot \beta, \text{ που ισχύει}$$

2) Έχουμε:

$$\frac{\sqrt[\nu]{\alpha}}{\sqrt[\nu]{\beta}} = \sqrt[\nu]{\frac{\alpha}{\beta}} \Leftrightarrow \left(\frac{\sqrt[\nu]{\alpha}}{\sqrt[\nu]{\beta}} \right)^\nu = \left(\sqrt[\nu]{\frac{\alpha}{\beta}} \right)^\nu \Leftrightarrow \frac{\sqrt[\nu]{\alpha}^\nu}{\sqrt[\nu]{\beta}^\nu} = \frac{\alpha}{\beta} \Leftrightarrow \frac{\alpha}{\beta} = \frac{\alpha}{\beta}, \text{ που ισχύει}$$

3) Έχουμε:

$$\sqrt[\mu]{\sqrt[\nu]{\alpha}} = \sqrt[\mu \cdot \nu]{\alpha} \Leftrightarrow \left(\sqrt[\mu]{\sqrt[\nu]{\alpha}} \right)^{\mu \cdot \nu} = \left(\sqrt[\mu \cdot \nu]{\alpha} \right)^{\mu \cdot \nu} \Leftrightarrow \left[\left(\sqrt[\mu]{\sqrt[\nu]{\alpha}} \right)^\mu \right]^\nu = \alpha \Leftrightarrow \sqrt[\nu]{\alpha}^\nu = \alpha \Leftrightarrow \alpha = \alpha, \text{ που ισχύει}$$

Σχόλιο: Η ιδιότητα 1. ισχύει και για περισσότερους από δυο μη αρνητικούς παράγοντες.

Συγκεκριμένα, για μη αρνητικούς αριθμούς $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_k$ ισχύει:

$$\sqrt[\nu]{\alpha_1} \cdot \sqrt[\nu]{\alpha_2} \cdot \dots \cdot \sqrt[\nu]{\alpha_k} = \sqrt[\nu]{\alpha_1 \cdot \alpha_2 \cdot \dots \cdot \alpha_k}$$

Στην ειδική μάλιστα περίπτωση που είναι $\alpha_1 = \alpha_2 = \dots = \alpha_k = \alpha > 0$, ισχύει:

$$\sqrt[\nu]{\alpha^k} = \sqrt[\nu]{\alpha}^k$$

οπότε, λόγω της ιδιότητας 1, για $\alpha, \beta \geq 0$ έχουμε: $\sqrt[\nu]{\alpha^\nu \cdot \beta} = \alpha \sqrt[\nu]{\beta}$

Άλγεβρα Α' Λυκείου Κεφάλαιο 2^ο: Οι Πραγματικοί Αριθμοί

Άσκηση 12

Να γίνουν οι πράξεις :

$$a) \sqrt{6} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{3}} \cdot \sqrt{3 + \sqrt{3}}$$

$$\beta) \sqrt[3]{4} \cdot \sqrt[3]{2 - \sqrt{2}} \cdot \sqrt[3]{2 + \sqrt{2}}$$

Λύση

$$\begin{aligned} a) \sqrt{6} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{3}} \cdot \sqrt{3 + \sqrt{3}} &= \sqrt{6} \cdot \sqrt{(3 - \sqrt{3})(3 + \sqrt{3})} = \\ \sqrt{6} \cdot \sqrt{9 - 3} &= \sqrt{6} \cdot \sqrt{6} = \sqrt{6^2} = 6 \end{aligned}$$

$$\sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta} = \sqrt{\alpha \cdot \beta}$$

$$\begin{aligned} \beta) \sqrt[3]{4} \cdot \sqrt[3]{2 - \sqrt{2}} \cdot \sqrt[3]{2 + \sqrt{2}} &= \sqrt[3]{4} \cdot \sqrt[3]{(2 - \sqrt{2})(2 + \sqrt{2})} \\ &= \sqrt[3]{4} \cdot \sqrt[3]{4 - 2} = \sqrt[3]{4} \cdot \sqrt[3]{2} = \sqrt[3]{8} = \sqrt[3]{2^3} = 2 \end{aligned}$$

$$\sqrt[\nu]{\alpha} \cdot \sqrt[\nu]{\beta} = \sqrt[\nu]{\alpha \cdot \beta}$$

Εφαρμογή 12

Να γίνουν οι πράξεις :

$$a) \sqrt{7} \cdot \sqrt{3 - \sqrt{2}} \cdot \sqrt{3 + \sqrt{2}}$$

$$\beta) \sqrt[3]{3} \cdot \sqrt[3]{4 - \sqrt{7}} \cdot \sqrt[3]{4 + \sqrt{7}}$$

Άσκηση 13 (Σχολικό βιβλίο σελίδα 74 , Α' ομάδα)

Να αποδείξετε ότι

$$\alpha) \sqrt{\sqrt{2 \cdot \sqrt[3]{2}}} = \sqrt[3]{2} \quad \beta) \sqrt[5]{2 \cdot \sqrt{2 \sqrt[3]{2}}} = \sqrt[3]{2}$$

Λύση

$$\alpha) \sqrt{\sqrt{2 \cdot \sqrt[3]{2}}} = \sqrt{\sqrt{2 \cdot 2^{\frac{1}{3}}}} = \sqrt{\sqrt{2^{1+\frac{1}{3}}}} = \sqrt{\sqrt{2^{\frac{4}{3}}}} = \sqrt{\left(2^{\frac{4}{3}}\right)^{\frac{1}{2}}}$$

$$\text{Αν } \alpha \geq 0 \text{ και} \\ \kappa, \lambda, \nu, \mu \in N^* \text{ τότε:}$$

$$= \sqrt{2^{\frac{4}{3} \cdot \frac{1}{2}}} = \sqrt{2^{\frac{4}{6}}} = \left(2^{\frac{4}{6}}\right)^{\frac{1}{2}} = 2^{\frac{4}{6} \cdot \frac{1}{2}} = 2^{\frac{4}{12}} = 2^{\frac{1}{3}} = \sqrt[3]{2}$$

$$\sqrt[\nu]{\alpha^\mu} = \alpha^{\frac{\mu}{\nu}}$$

3.1 Εξισώσεις 1^{ου} Βαθμού

Στο κεφάλαιο αυτό θα δούμε πως επιλύεται η εξίσωση $\alpha x + \beta = 0$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$

Η εξίσωση ισοδύναμα γράφεται $\alpha x + \beta = 0 \Leftrightarrow \alpha x = -\beta$. Διακρίνουμε τις περιπτώσεις

- Εάν $\alpha \neq 0$, τότε η εξίσωση $\alpha x + \beta = 0$ είναι πρώτου βαθμού και έχει **ακριβώς μία λύση** (μοναδική λύση) την

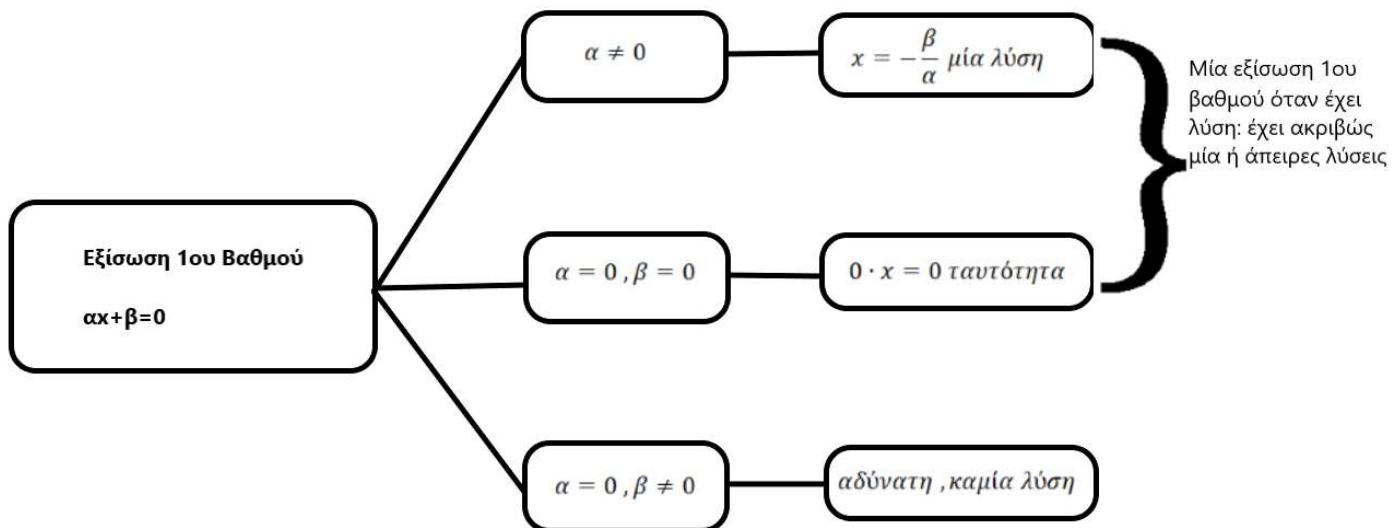
$$x = -\frac{\beta}{\alpha}$$

- Εάν $\alpha = 0$ τότε η εξίσωση $\alpha x = -\beta$ γράφεται $0x = -\beta$ και διακρίνουμε τις περιπτώσεις
 - Εάν $\beta \neq 0$ τότε η εξίσωση είναι **αδύνατη**
 - αν είναι $\beta = 0$ έχει τη μορφή $0x = 0$ και αληθεύει για κάθε πραγματικό αριθμό x δηλαδή είναι **ταυτότητα**

Ορισμός

Η λύση της εξίσωσης $\alpha x + \beta = 0$ και γενικά κάθε εξίσωσης λέγεται και ρίζα αυτής.

Συνοψίζοντας, ισχύει:

3.3 Εξισώσεις 2^{ου} Βαθμού

Η εξίσωσης της μορφής: $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$, με $\alpha \neq 0$ λέγεται **εξίσωση δευτέρου βαθμού** και για την επίλυση της χρησιμοποιούμε την παράσταση $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma$ που λέγεται **διακρίνουσα**.

Διακρίνουμε τις περιπτώσεις ,

- Εάν $\Delta > 0$ τότε η εξίσωση έχει δύο πραγματικές και άνισες λύσεις , τις

$$x_1 = \frac{-\beta - \sqrt{\Delta}}{2\alpha} \text{ ή } x_2 = \frac{-\beta + \sqrt{\Delta}}{2\alpha}$$

- Εάν $\Delta = 0$ τότε η εξίσωση έχει μία διπλή πραγματική ρίζα την $x_0 = \frac{-\beta}{2\alpha}$

- Εάν $\Delta < 0$ τότε η εξίσωση είναι αδύνατη στο \mathbb{R} , δηλαδή δεν έχει πραγματικές ρίζες.

Απόδειξη

Έχουμε

$$\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0 \stackrel{\alpha \neq 0}{\iff} x^2 + \frac{\beta}{\alpha}x + \frac{\gamma}{\alpha} = 0 \iff x^2 + \frac{\beta}{\alpha}x = -\frac{\gamma}{\alpha} \iff x^2 + 2\frac{\beta}{2\alpha}x + \frac{\beta^2}{4\alpha^2} = -\frac{\gamma}{\alpha} + \frac{\beta^2}{4\alpha^2} \iff$$

Δηλαδή , εφαρμόζω τη μέθοδο συμπλήρωση τετραγώνου

$$\iff \left(x + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = -\frac{\gamma}{\alpha} + \frac{\beta^2}{4\alpha^2} \iff \left(x + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = \frac{\beta^2 - 4\alpha\gamma}{4\alpha^2} \iff \left(x + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = \frac{\Delta}{4\alpha^2}$$

Διακρίνουμε τώρα τις εξής περιπτώσεις:

- Αν $\Delta > 0$, τότε έχουμε:

$$x + \frac{\beta}{2\alpha} = \frac{\sqrt{\Delta}}{2\alpha} \text{ ή } x + \frac{\beta}{2\alpha} = -\frac{\sqrt{\Delta}}{2\alpha}$$

δηλαδή ,

$$x = \frac{-\beta - \sqrt{\Delta}}{2\alpha} \text{ ή } x = \frac{-\beta + \sqrt{\Delta}}{2\alpha}$$

Επομένως η εξίσωση $\left(x + \frac{\beta}{2\alpha}\right)^2 = \frac{\Delta}{4\alpha^2}$ και η ισοδύναμη της $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = 0$, με $\alpha \neq 0$ έχει δύο άνισες λύσεις τις ,

$$x_1 = \frac{-\beta - \sqrt{\Delta}}{2\alpha} \text{ ή } x_2 = \frac{-\beta + \sqrt{\Delta}}{2\alpha}$$

5.2 Αριθμητική Πρόοδος

Ορισμός

Μια ακολουθία λέγεται **αριθμητική πρόοδος**, αν κάθε όρος της προκύπτει από τον προηγούμενο του με πρόσθεση του ίδιου πάντοτε αριθμού.

Τον αριθμό αυτό τον συμβολίζουμε ω και τον λέμε **διαφορά της προόδου**.

Επομένως, η ακολουθία (α_n) είναι αριθμητική πρόοδος με διαφορά ω . αν και μόνο αν ισχύει:

$$\alpha_{n+1} = \alpha_n + \omega \text{ ή } \alpha_{n+1} - \alpha_n = \omega$$

Αν σε μια αριθμητική πρόοδο γνωρίζουμε τον πρώτο όρο της α_1 και τη διαφορά της ω τότε ο αναδρομικός της τύπος $\alpha_{n+1} = \alpha_n + \omega$ μας επιτρέπει να βρούμε με διαδοχικά βήματα τον οποιονδήποτε όρο της.

Ο νιοστός όρος μιας αριθμητικής προόδου με πρώτο όρο α_1 και διαφορά ω είναι:

$$\alpha_n = \alpha_1 + (n - 1) \cdot \omega$$

Απόδειξη

Από τον ορισμό της αριθμητικής προόδου έχουμε:

$$\left. \begin{array}{l} \alpha_1 = \alpha_1 \\ \alpha_2 = \alpha_1 + \omega \\ \alpha_3 = \alpha_2 + \omega \\ \alpha_4 = \alpha_3 + \omega \\ \dots \\ \alpha_{n-1} = \alpha_{n-2} + \omega \\ \alpha_n = \alpha_{n-1} + \omega \end{array} \right\} \text{ν ισότητες}$$

Προσθέτοντας κατά μέλη της ν αυτές ισότητες και εφαρμόζοντας την ιδιότητα της διαγραφής βρίσκουμε:

$$\begin{aligned} \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 + \dots + \alpha_{n-1} + \alpha_n &= \alpha_1 + \alpha_1 + \omega + \alpha_2 + \omega + \alpha_3 + \omega + \dots + \alpha_{n-1} + \omega \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \alpha_n = \alpha_1 + \left(\underbrace{\omega + \omega + \omega + \dots + \omega + \omega}_{(n-1) \text{ προσθετέοι}} \right) = \alpha_1 + (n - 1) \cdot \omega \end{aligned}$$

Άσκηση 7 (Τράπεζα Θεμάτων 4545)

Δίνεται η συνάρτηση

$$f(x) = \frac{x^2 - 5|x| + 6}{|x| - 3}$$

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού A της συνάρτησης f .
- β) Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in A$ ισχύει: $f(x) = |x| - 2$
- γ) Για $x \in A$, να λύσετε την εξίσωση: $(f(x) + 2)^2 - 4f(x) - 5 = 0$

Λύση

α) πρέπει $|x| - 3 \neq 0 \Leftrightarrow |x| \neq 3 \Leftrightarrow x \neq \pm 3$. Άρα το πεδίο ορισμού $A = \mathbb{R} - \{-3, +3\}$

$$\beta) f(x) = \frac{x^2 - 5|x| + 6}{|x| - 3} = \frac{|x|^2 - 5|x| + 6}{|x| - 3}$$

Για να παραγοντοποίσω την παράσταση $|x|^2 - 5|x| + 6$ θέτω $|x| = \omega \geq 0$ τότε προκύπτει το τριώνυμο $\omega^2 - 5\omega + 6$ με $\Delta = (-5)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 6 = 1$ και ρίζες $\omega = \frac{-(-5) \pm \sqrt{1}}{2 \cdot 1} = \frac{5 \pm 1}{2} = 3$ ή 2

$$\text{Άρα } \omega^2 - 5\omega + 6 = (\omega - 3)(\omega - 2) \stackrel{|x|=\omega}{\Leftrightarrow} (|x| - 3)(|x| - 2).$$

$$Tότε, f(x) = \frac{(|x| - 3)(|x| - 2)}{|x| - 3} = |x| - 2 \text{ με } x \neq \pm 3$$

γ) Η εξίσωση $(f(x) + 2)^2 - 4f(x) - 5 = 0$, με $x \neq \pm 3$ από το ερώτημα β) αντικαθιστώ όπου

$$f(x) = |x| - 2 \text{ και γράφεται } (|x| - 2 + 2)^2 - 4(|x| - 2) - 5 = 0 \Leftrightarrow |x|^2 - 4|x| + 3 = 0$$

Αν θέσουμε $|x| = \omega \geq 0$ τότε προκύπτει η εξίσωση $\omega^2 - 4\omega + 3 = 0$

με $\Delta = (-4)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 3 = 4$ και ρίζες $\omega = \frac{-(-4) \pm \sqrt{4}}{2 \cdot 1} = \frac{4 \pm 2}{2} = 3$ ή 1 . Επομένως $|x| = 3$ που απορρίπτεται λόγω του πεδίου ορισμού της f ή $|x| = 1 \Leftrightarrow x = \pm 1$ που είναι δεκτές.

Εφαρμογή 7

Δίνεται η συνάρτηση

$$f(x) = \frac{x^2 - 7|x| + 6}{|x| - 1}$$

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού A της συνάρτησης f .
- β) Να αποδείξετε ότι για κάθε $x \in A$ ισχύει: $f(x) = |x| - 6$
- γ) Για $x \in A$, να λύσετε την εξίσωση: $(f(x) + 5)^2 - f(x) - 7|x| + 14 = 0$

Ερωτήσεις Σωστό-Λάθος

Να χαρακτηρίσετε ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ τις παρακάτω προτάσεις:

1. Για κάθε $\alpha, \beta \in R$ ισχύει ότι: $(-\alpha - \beta)^2 = (\beta - \alpha)^2$ (0.Ε.Φ.Ε)
2. Είναι $\alpha^3 - \beta^3 = (\alpha - \beta)(\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2)$
3. $xy = x^2 \Leftrightarrow x = y$, για κάθε $x, y \in R$ (0.Ε.Φ.Ε)
4. Ισχύει: $\alpha > \beta \Leftrightarrow \alpha - \beta > 0$ (0.Ε.Φ.Ε)
5. Άν οι αριθμοί α, β είναι ομόσημοι, τότε $\alpha \cdot \beta < 0$. (0.Ε.Φ.Ε)
6. Άν $\alpha > \beta$ και $\gamma > 0$, τότε $\alpha \cdot \gamma > \beta \cdot \gamma$ (0.Ε.Φ.Ε)
7. Άν $\gamma \neq 0$ τότε $\alpha > \beta \Leftrightarrow \alpha \cdot \gamma > \beta \cdot \gamma$ (0.Ε.Φ.Ε)
8. Άν $\alpha > \beta$ και $\gamma > \delta$ τότε ισχύει $\alpha \cdot \gamma > \beta \cdot \delta$. (0.Ε.Φ.Ε)
9. Ισχύει $|\alpha| = -\alpha$ για $\alpha < 0$
10. Άν $\alpha, \beta \in R$ τότε ισχύει: $|a - \beta| = |\beta - \alpha|$ (0.Ε.Φ.Ε)
11. Ισχύει $|\alpha + \beta| = |\alpha| + |\beta|$ για κάθε $\alpha, \beta \in R$
12. Ισχύει $|\alpha + \beta| \leq |\alpha| + |\beta|$ για κάθε $\alpha, \beta \in R$
13. Ισχύει $|x| = \theta \Leftrightarrow x = \theta$, όπου $\theta > 0$
14. Άν $\alpha^2 + |\beta| = 0$ τότε $\alpha = 0$ και $\beta = 0$
15. Η απόσταση των αριθμών α, β είναι ίση με $|\alpha - \beta|$ (0.Ε.Φ.Ε)
16. Ισχύει $d(a, \beta) = |\beta - a|$
17. Άν $\theta > 0$ τότε: $|x| < \theta \Leftrightarrow -\theta < x < \theta$
18. Ισχύει $\sqrt{x^2} = x$ για κάθε $x \in R$
19. Άν $x > 0$, τότε $\frac{\sqrt{x^2}}{x} = 1$ (0.Ε.Φ.Ε)
20. Άν $\beta < \alpha$ τότε $\sqrt{(\beta - \alpha)^2} = \alpha - \beta$. (0.Ε.Φ.Ε)
21. Ισχύει $\sqrt{\alpha + \beta} = \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta}$ για κάθε $\alpha, \beta \in R$
22. Άν $\alpha \cdot \beta > 0$ τότε πάντοτε ισχύει $\sqrt{\alpha \cdot \beta} = \sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta}$ (0.Ε.Φ.Ε)
23. Άν $\alpha, \beta \geq 0$ τότε $\sqrt[n]{\alpha^n \cdot \beta} = \alpha \cdot \sqrt[n]{\beta}$
24. Άν η εξίσωση $\alpha x + \beta = 0$ είναι αόριστη τότε $\alpha = 0$ και $\beta = 0$.